

Українська державна академія залізничного транспорту

Ілюстративний матеріал на тему:

Вибір оптимальної стратегії підприємства у стані невизначеності

Виконала: Постоляко Аліна

Керівник: доц., к.е.н.

Воловельська Ірина Валеріївна

Класифікація стратегій

Назва стратегії	Сутність стратегії	Результат, що очікується	Рівень потенціалу	Конкурентна позиція на ринку
Імітаційна стратегія	Запозичення технологій Придбання ліцензій Придбання технологій	Мак результат Мін терміни Мін витрати	Низький Середній	Висока
Стратегія ковзання	Виводить продукт на ринок після апробації у конкурентів	Стабільне становище на ринку	Низький Середній	Висока
Стратегія переваги	Мак рентабельність продукції Мобільне виробництво Великий асортимент продукції	Мак прибутки Лідерне становище на ринку	Високий	Висока
Стратегія відкриття	Проведення інтенс. досліджень Високий ризик Великі фінансові витрати	Радикально новий продукт Мак прибутки Лідер на ринку	Високий	Низька (молода фірма)
Стратегія відтворення	Попит на застарілу продукцію Вдосконалення технологій	Стабільне становище на ринку	Низький	Середня
Стратегія якості	Підвищення якості товарів Стабільний попит на продукцію	Стабільне становище на ринку	Низький Середній	Середня
Стратегія зручного випадку	Модернізація продукції, що випускається Мін витрати	Стабільне становище на ринку Лідер по асортименту	Середній	Висока
Стратегія опозиції	Об'єднання підприємств на будь-яких стадіях НДДКР для протистояння конкурентам	Стабільне становище на ринку	Низький Середній	Низька
Стратегія виробнич. заміненості	Випуск понад 50% продукції за суміжною або зв'язаною технологією	Вихід на новий ринок Зниження собівартості Підвищення прибутків	Високий Середній	Низька
Стратегія макс. випередження	Випередження в розробках Постійні інвестиції в НДДКР Високий ризик	Довготривале перебування на передових позиціях в галузі наукових розробок	Високий	Висока Середня
Стратегія пошуку власної ніші	Пошук власної ніші (вузька спеціалізація)	Позбавлення конкурентів Монополіст у власній ніші	Середній Високий	Висока Середня
Стратегія відстоювання	Залишитися на ринку Зупинити натиск конкурентів Не може використовуватися в довгостроковому аспекті	Зберегти становище на ринку Не відстати від конкурентів	Низький	Середня

Конкурентне становище на ринку, 2014р

■ Кора ■ Будівельник ■ Моноліт ■ Жилстрой ■ Інші

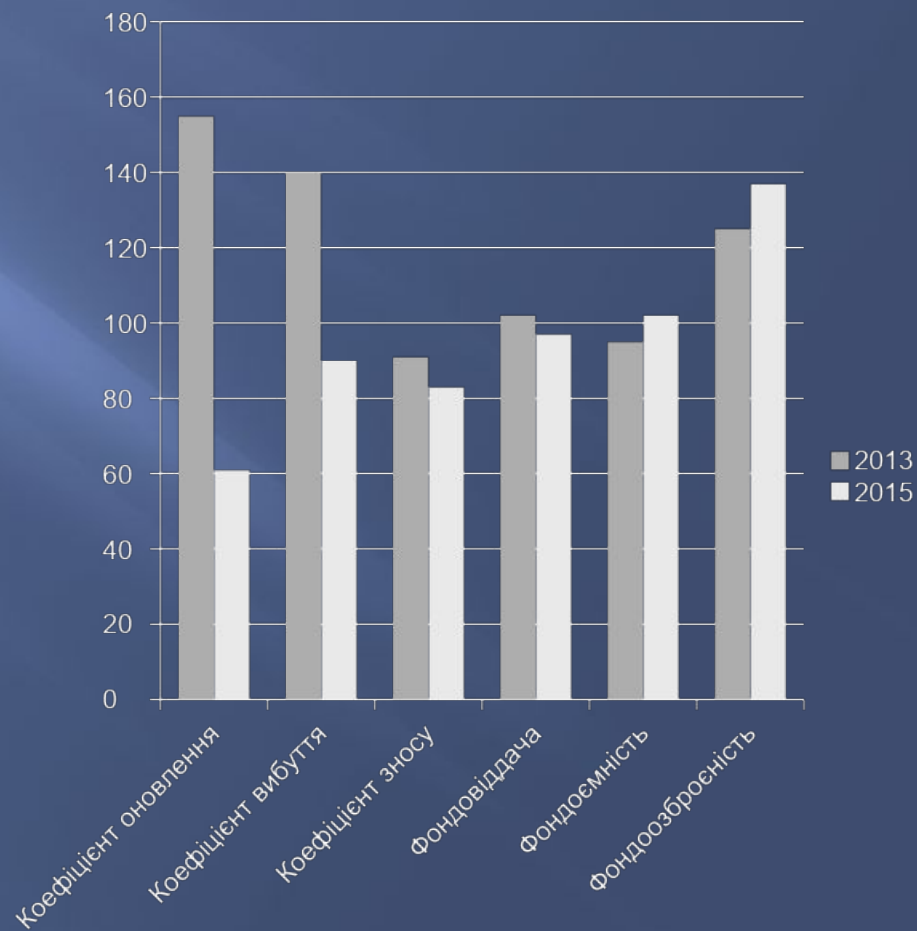
Аналіз основних показників, ПФ «Кора»

Показники	2012р.	2013 р.	2014 р.	Зміна		
				абс. (+,-)	відн., %	
					до 2013 р.	до 2012 р.
Дохід, тис.грн	31847,0	47770,5	50981,0	3210,5	106,7	160,8
Обсяг товарної продукції, тис.грн	1546,8	1976,0	2309,0	333,0	116,8	149,2
Вартість основних фондів, тис.грн	19455,7	29183,6	32165,9	2982,3	110,2	165,3
Вартість оборотних фондів, тис.грн	24150,3	36225,7	39871,0	3645,3	110,1	165,1
Фонд заробітної платні, тис.грн	3098,8	4054,0	4248,4	194,4	104,8	137,1
Середньорічна чисельність робітників, чол	169	187	216	29	115,5	127,8

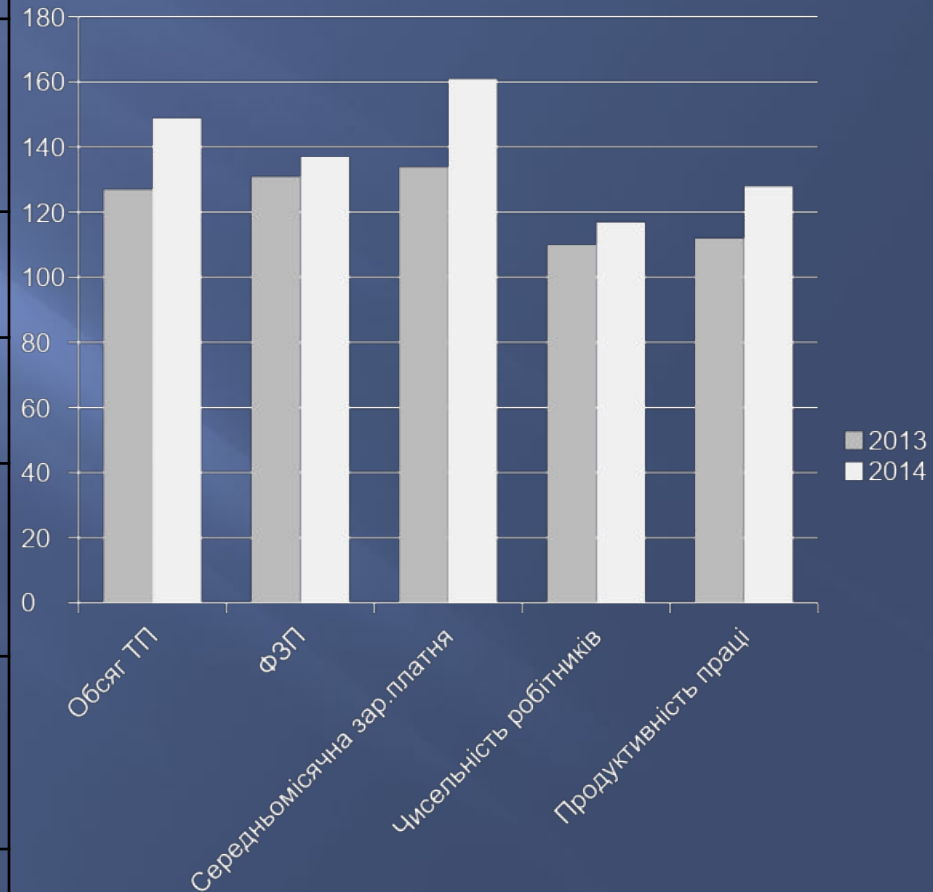
Аналіз стану та ефективності використання основних фондів

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.	Зміна		
				абс. (+,-)	від.%,	
					до 2013 р.	до 2012р.
Вартість на початок року, тис. грн	15677,0	19455,7	29183,6	9727,9	150,0	186,6
Вартість на кінець року, тис. грн	19455,7	29183,6	32165,9	2982,3	110,2	165,4
Середньорічна вартість, тис. грн	17566,4	24319,6	30674,8	5355,2	126,2	174,6
Сума вибуття основних засобів, тис. грн	1643,5	2613,9	2780,9	167,0	106,4	169,1
Сума оновлення основних засобів, тис. грн	5422,2	12341,8	5762,3	-6579,5	46,8	106,3
Знос основних засобів, тис. грн	4050,0	4995,6	5680,9	685,3	113,7	140,2
Коефіцієнт оновлення	0,31	0,51	0,19	-0,32	37,3	61,3
Коефіцієнт вибуття	0,10	0,14	0,09	-0,05	64,3	90,0
Коефіцієнт зносу	0,23	0,21	0,19	-0,02	90,5	82,6
Фондовіддача	1,63	1,64	1,58	-0,06	96,3	96,9
Фондоємність	0,63	0,60	0,64	0,03	105,0	101,5
Фондоозбросність	103,9	130,1	142,0	11,9	109,1	136,5

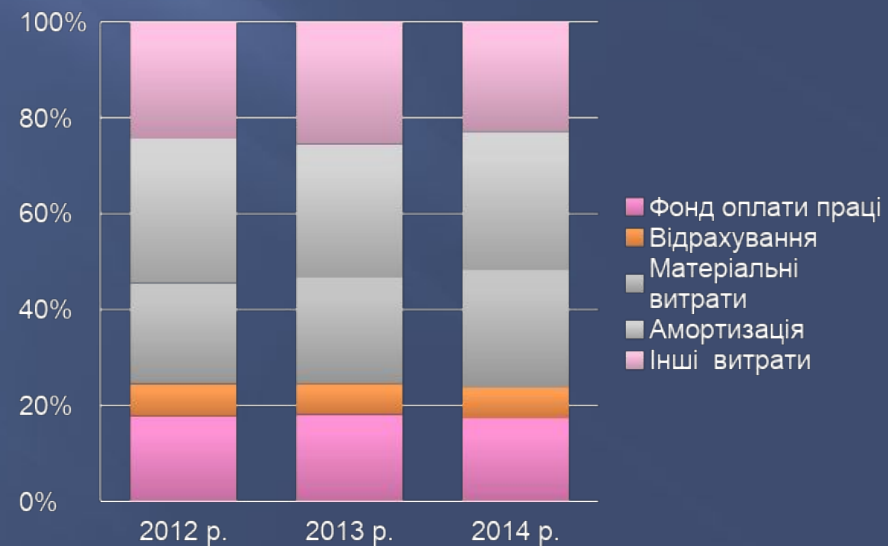
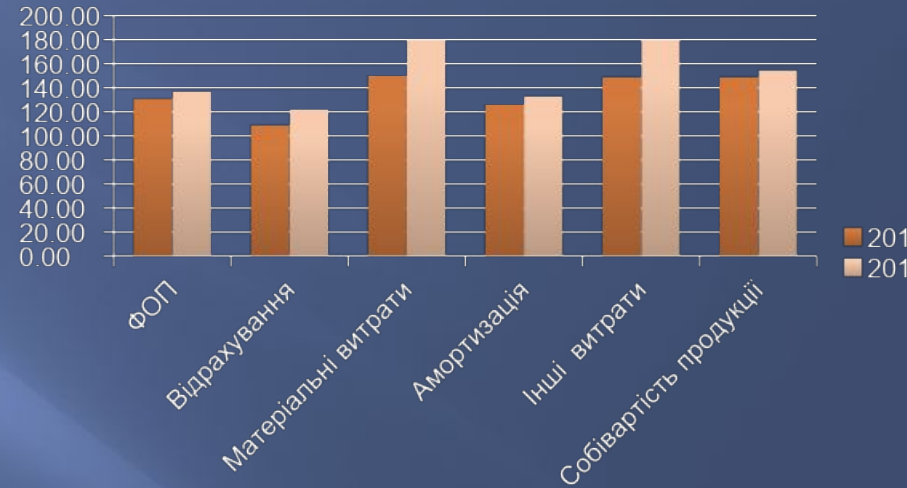
Аналіз показників праці, 2012-2014рр

Показники	2012 р.	2013 р.	2014 р.	Зміна		
				абс. (+,-)	відн., %	
					до 2013 р.	до 2012 р.
Обсяг товарної продукції, тис.грн	1546,8	1976,0	2309,0	333,0	116,8	149,2
Фонд заробітної платні, тис.грн	3098,8	4054,0	4248,4	194,4	104,8	137,1
Середньомісячна заробітна плата, грн..	2267,9	3044,0	3654,1	610,1	120,0	161,1
Середньорічна чисельність робітників, чол	99	109	116	7,0	106,4	117,2
Продуктивність праці, тис.грн/чол	15,6	18,1	19,9	1,8	109,9	127,6

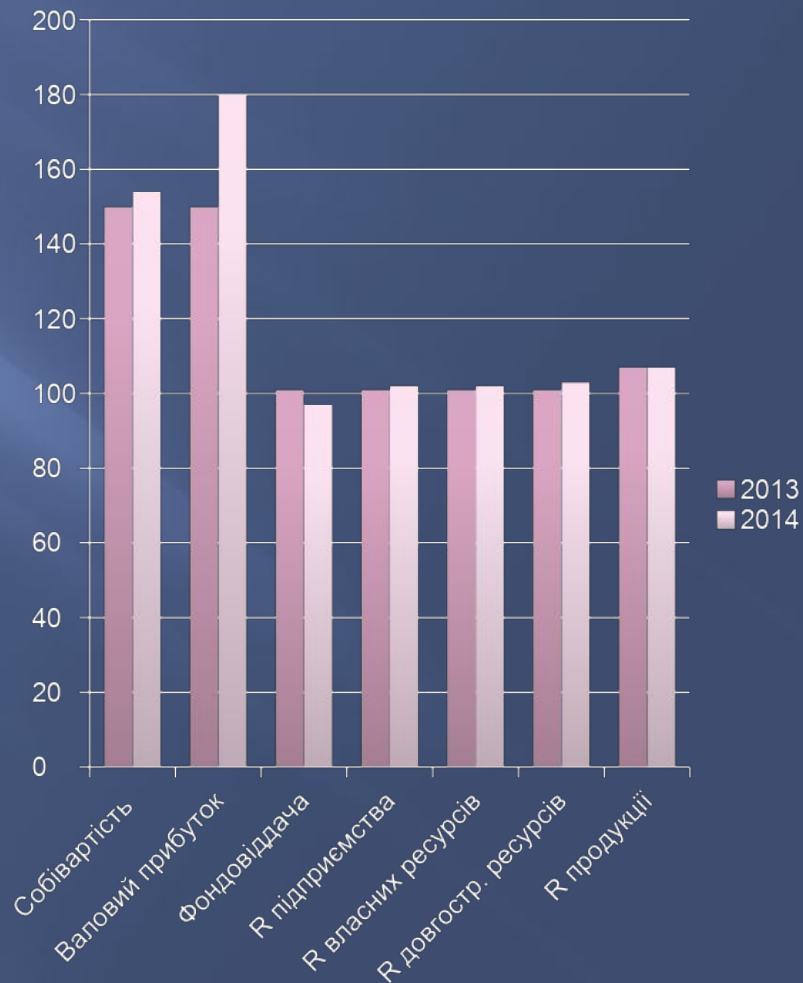
Аналіз операційних витрат

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.	Зміна		
				абс. (+,-)	від, %	
					до 2013 р.	до 2012р.
Операційні витрати, тис. грн., усього, у тому числі:	24 257,3	33 335,1	37 721,7	4 386,6	113,2	155,6
Фонд оплати праці, тис. грн	3 098,8	4 054,0	4 248,4	1 94,4	104,8	137,1
Відрахування на соціальні заходи, тис. грн	1 115,3	1 216,2	1 359,5	143,3	111,8	121,9
Матеріальні витрати, тис грн	5113,2	7669,8	9203,8	1534,0	120,0	179,9
Амортизація, тис. грн	8471,7	10707,6	11249,1	541,5	105,1	132,9
Інші операційні витрати, тис.грн	6458,3	9687,5	11624,9	1937,4	119,9	180,0
Собівартість продукції, тис. грн	25327,6	37994,4	39193,3	1 198,9	103,2	154,7

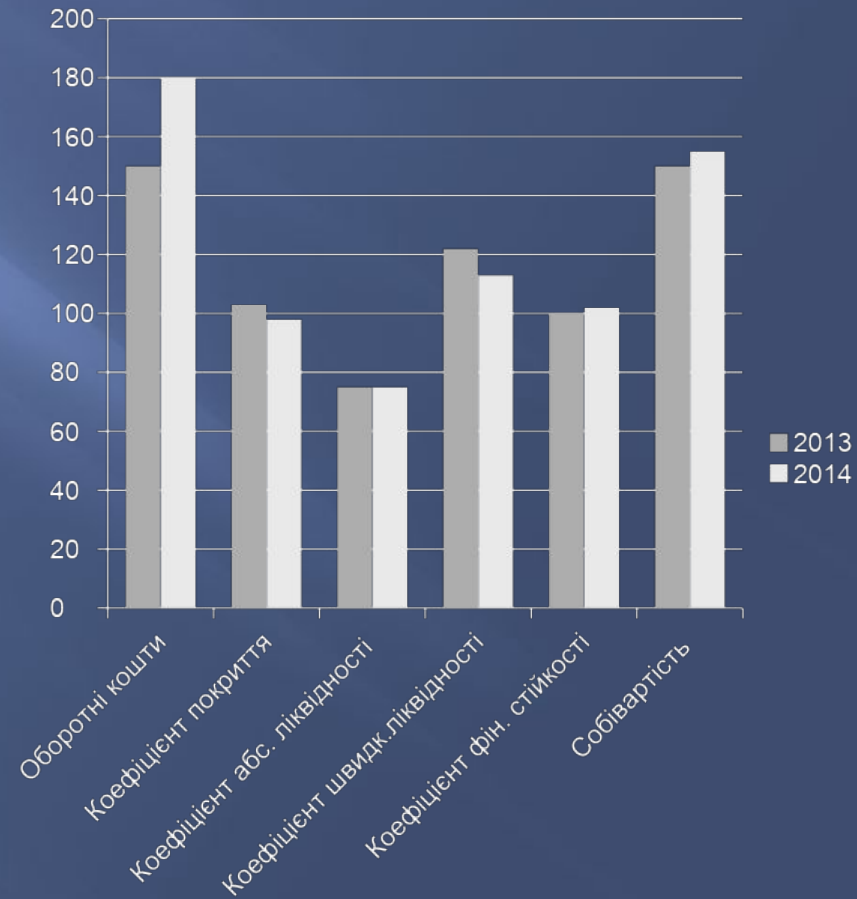
Аналіз фінансових результатів, 2012-2014рр

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.	Зміна		
				абс. (+,-)	від. %	
					до 2013 р.	до 2012р.
Собівартість реалізованої продукції, тис.грн	25327,6	37994,4	39193,3	1 198,9	103,2	154,7
Валовий прибуток, тис.грн	893,9	1340,8	1609,0	268,2	120,1	180,2
Фондовіддача	1,63	1,64	1,58	-0,06	96,3	96,9
Джерела засобів, усього тис.грн, у т.ч.:	43664,6	65479,6	78588,5	13108,9	120,0	179,9
- власні	12835,7	19253,6	23097,0	3843,4	119,9	179,9
- довгострокові кредити і позики	22190,9	33286,4	39943,7	6657,3	119,9	180,0
Рентабельність підприємства, %	2,04	2,05	2,05	0,0	100,0	100,5
Рентабельність власних ресурсів, %	6,96	6,97	6,97	0,0	100,0	100,2
Рентабельність довгострокових ресурсів, %	2,55	2,56	2,57	0,01	100,4	100,8
Рентабельність продукції, %	3,05	3,26	3,27	0,01	100,3	107,2

Аналіз фінансового стану підприємства, 2011-2013рр.

Показник	2012 р.	2013 р.	2014 р.	Зміна		
				абс. (+,-)	від, %	
					до 2013 р.	до 2012р.
Оборотні кошти, у т.ч:	24150,3	36225,7	43470,8	7245,1	119,9	180,0
Запаси, тис. грн	16629,9	23317,8	27981,2	4663,4	119,9	168,3
Дебіторська заборгованість, тис. грн	7938,3	11907,5	14289,1	2381,6	120,0	180,0
Грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн	667,9	735,9	883,1	147,2	120,0	132,2
Інші оборотні активи, тис. грн	176,3	264,5	317,4	52,9	120,1	180,1
Короткострокові кредити, тис. грн	-	-	-	-	-	-
Довгострокова заборгованість, тис. грн	22190,9	33286,4	39943,7	6657,3	120,1	180,0
Разом короткострокових зобов'язань, тис. грн	8396,8	12595,8	15113,6	2517,8	119,9	179,9
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	2,87	2,9	2,8	-0,1	96,6	97,5
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,08	0,06	0,06	0,0	100,0	75,0
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,9	1,1	1,02	0,02	92,7	113,3
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,8	0,8	0,81	0,01	101,3	101,3
Собівартість реалізованої продукції, тис.грн	25327,6	37994,4	39193,3	1 198,9	103,2	154,7

Матриця SWOT

	<u>Можливості:</u> 1. Збільшення частки продажів на внутрішньому ринку 2. Вихід на нові ринки 3. Модернізація устаткування 5 Збільшення обсягів виробництва	<u>Загрози:</u> 1. Посилення конкуренції 2. Війскові дії на Донбасі 3. Сезонність робіт
<u>Сильні сторони:</u> 1. Ефективна організаційна структура 2. Висока якість менеджменту 3. Висока якість робіт 4. Географічне наближення до постачальників 6. Високий імідж на ринку	<i>Стратегічні проблеми:</i> Відсутні <i>Стратегічні альтернативи:</i> 1. Вихід на нові ринки 2. Збільшення попиту за рахунок переваг в області якості і високого рівня іміджу на ринку	<i>Стратегічні проблеми:</i> 1. Висока конкуренція на ринку 2. Знаходження підрозділу у зоні військових дій 3. Прості техніки та робочої сили із-за сезонного зниження попиту на послуги <i>Стратегічні альтернативи:</i> 1. Використання сильних сторін для завоювання нових сегментів ринку 2. Розробка гнучкої цінової політики 3. Введення підрозділу із зони військових дій
<u>Слабкі сторони:</u> 1. Залежність від поставщиків 2. Частково застаріле обладнання 3. Відсутність чіткої стратегії 4. Висока текучість кадрів	<i>Стратегічні проблеми:</i> 1. Залежність від постачальників 2. Зниження обсягів випуску з-за застарілої техніки <i>Стратегічні альтернативи:</i> 1. Підвищення мотивації персоналу 2. Розробка чіткої стратегії виходу на нові сегменти ринку 3. Модернізація устаткування 3. Збільшення обсягів випуску продукції 4. Зниження собівартості готової продукції	<i>Стратегічні проблеми:</i> 1. Посилення конкуренції з-за застарілого обладнання 2. Висока ймовірність банкрутства із-за військових дій 3. Падіння попиту на послуги при морально зношеній техніці <i>Стратегічні альтернативи:</i> 1. Посилення конкурентних позицій за рахунок модернізації устаткування, підвищення якості продукції і зниження її собівартості. 2. Вихід із зони військових дій

Класифікація стратегій

Назва стратегії	Сутність стратегії	Результат, що очікується	Рівень потенціалу	Конку-рентна позиція на ринку
Імітаційна стратегія	Запозичення технологій Придбання ліцензій Придбання технологій	Мак результат Мін терміни Мін витрати	Низький Середній	Висока
Стратегія ковзання	Виводить продукт на ринок після апробації у конкурентів	Стабільне становище на ринку	Низький Середній	Висока
Стратегія переваги	Мак рентабельність продукції Мобільне виробництво Великий асортимент продукції	Мак прибутки Лідерне становище на ринку	Високий	Висока
Стратегія відкриття	Проведення інтенс. досліджень Високий ризик Великі фінансові витрати	Радикально новий продукт Мак прибутки Лідер на ринку	Високий	Низька (молода фірма)
Стратегія відтворення	Попит на застарілу продукцію Вдосконалення технологій	Стабільне становище на ринку	Низький	Середня
Стратегія якості	Підвищення якості товарів Стабільний попит на продукцію	Стабільне становище на ринку	Низький Середній	Середня
Стратегія зручного випадку	Модернізація продукції, що випускається Мін витрати	Стабільне становище на ринку Лідер по асортименту	Середній	Висока
Стратегія опозиції	Об'єднання підприємств на будь-яких стадіях НДДКР для протистояння конкурентам	Стабільне становище на ринку	Низький Середній	Низька
Стратегія виробнич. заміності	Випуск понад 50% продукції за суміжною або зв'язаною технологією	Вихід на новий ринок Зниження собівартості Підвищення прибутків	Високий Середній	Низька
Стратегія макс. випере-дження	Випередження в розробках Постійні інвестиції в НДДКР Високий ризик	Довготривале перебування на передових позиціях в галузі наукових розробок	Високий	Висока Середня
Стратегія пошуку власної ніші	Пошук власної ніші (вузька спеціалізація)	Позбавлення конкурентів Монополіст у власній ніші	Середній Високий	Висока Середня
Стратегія відстоювання	Залишитися на ринку Зупинити натиск конкурентів Не може використовуватися в довгостроковому аспекті	Зберегти становище на ринку Не відстати від конкурентів	Низький Середній	Середня

Переваги проекту

Визначення впливу ризиків експертом №1

Вид ризику	Оцінка впливу ризиків експертом №1, у балах									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Наявність конкурентів	40	80	100	90	80	80	85	40	50	50
2. Політичний ризик	70	100	100	90	65	90	100	90	70	90
3. Зниження платоспроможності споживачів	50	70	80	80	70	80	75	50	50	50
4. Ризик зриву поставок	15	45	80	70	45	80	75	25	30	30
5. Непідтвердження іміджу	35	85	100	90	60	90	85	55	60	65
6. Ріст цін на матеріали, сировину, енергоносії і др	25	75	90	80	70	80	80	25	25	55
7. Ризик нестійкого попиту	10	25	40	30	30	35	30	10	20	25
8. Відсутність кваліфікованої робочої сили	10	30	50	45	30	40	45	25	15	20
Загальний ризик, V_i	32	64	80	72	56	72	72	40	40	48
Вага Ризику, W_i	0.125	0.125	0.125	0.125	0.125	0.125	0.125	0.125	0.125	0.125
Балл, $V_i * W_i$	4	8	10	9	7	9	9	5	5	6

Матриця балів оцінки ризику виходу підприємства на новий ринок

Область	Експертна оцінка			
	1 експерт	2 експерт	3 експерт	4 експерт
1	4	5	2	0
2	8	6	6	5
3	10	10	9	8
4	9	8	10	9
5	7	9	5	6
6	9	10	8	10
7	9	7	7	7
8	5	6	4	5
9	5	6	3	4
10	6	5	1	2

Матриця рангів

Область	Експертна оцінка				Сума рангів	Середній ранг	Ранг фактора
	1	2	3	4			
1	10	9.5	9	10	38.5	9.6	10
2	5	7	5	6.5	23.5	5.9	6
3	1	1.5	2	3	7.5	1.9	1
4	3	4	1	2	10	2.5	3
5	6	3	6	5	20	5	5
6	3	1.5	3	1	8.5	2.1	2
7	3	5	4	4	16	4	4
8	8.5	7	7	6.5	29	7.25	7
9	8.5	9	8	8	33.5	8.4	8
10	7	9.5	10	9	35.5	8.9	9